

OPINIÓ

L'art de la gratitud

EULÀLIA FANAR

INVESTIGADORA EN TEMES DE GÈNERE
I CONFLICTE

“**H**i havia una vegada un home que es passava la vida envejant el veí. Un dia el va anar a veure una fada, que li va oferir l'extraordinària possibilitat de fer realitat un desig, per gran que fos, però amb una condició: ‘Pots demanar el que vulguis, sempre que el teu veí en rebi el doble’. L'envejós va contestar: ‘El meu desig és que m’arrenquis un ull’”. D’aquesta història, explicada per la psicoanalista Melanie Klein i citada pel portuguès José Tolentino Mendonça a la breu joia *Petita teologia de la lentitud* (llibre publicat per Fragmenta), en podem treure moltes conclusions, una de les quals potser se’ns escapa en una primera lectura: la dependència de l’envejós cap al seu veí, la necessitat imperiosa de l’altre encara que sigui per fer-li mal. En la història tampoc se’ns explica res del veí, ja que el personatge principal és l’envejós, però ¿qui és aquest veí a l’ombra que desperta tan d’odi?

Sortir del mode odi al mode agraït no és gens fàcil i menys quan l’actualitat nacional i internacional és tan i tant crispant

La tensió rau aquí, en la impossible i alhora inevitable convivència, volent a l’altre per acabar de ser nosaltres, encara que sigui un nosaltres despietat i salvatge. “La desproporcionada felicitat que somiem que hi ha en els altres ens obsesiona, i aquesta admiració malaltissa s’experimenta com una pèrdua personal i una injustícia, en una modalitat tan abassegadora que suscita una ànsia irresistible de destrucció, d’aniquilament de l’altre”, escriu Tolentino Mendonça arran d’aquesta història.

I el contrari de l’enveja? Doncs la gratitud – “íntimament lligada a la confiança”, com diu aquest l’autor portuguès (el qual, per cert, avui dijous al vespre parlarà sobre Art i transcendència al Monestir de Pedralbes). Sortir del mode odi al mode agraït no és gens fàcil, i menys quan l’actualitat nacional i internacional és tan i tan crispant. Ho provem? —

